

Overzicht van knelpunten en oplossingen

Een overzicht met regiogemeenten Innovatieatelier Beschermd Wonen en Opvang 2019

In de maanden april en mei heeft Buro Bries met gesprekken gevoerd met gemeenten in de provincie Groningen. De gesprekken hadden tot doel om knelpunten en kansen op te halen die kunnen leiden tot projecten/initiatieven voor Welkom in de Buurt 2019.

Algemeen overzicht

Naar aanleiding van de vele gesprekken hebben we een aantal aandachtspunten geformuleerd waar we in Welkom in de Buurt 2019 extra aandacht aan willen besteden. Deze vallen in twee categorieën: Preventie van instroom en Verbetering van uitstroom.

Preventie van instroom in Beschermd Wonen en Opvang:

- Verbetering van de mogelijkheden en ondersteuning bij de overgang 18- / 18+, bijvoorbeeld een trainingshuis voor zelfstandig wordende jongeren.
- Verbetering van de kennis, kunde en processen bij intake van cliënten, bijvoorbeeld Omgekeerde Toets of Triage voorafgaand aan indicatiestelling.
- Inzet van ervaringsdeskundigheid om instroom te voorkomen.
- Concrete, lokale projecten die gemeenten of regio's wensen en lokaal uitgevoerd worden door andere partijen, bijvoorbeeld een tussenvoorziening voor 16-27 jarige LVB'ers of Buurtcirkels.

Verbetering van uitstroom uit Beschermd Wonen en Opvang:

- Concrete, lokale projecten waar woningbouw, zorg en overheid samenwerken, bijvoorbeeld omklapwoningen, inclusieve (doelgroepmix) woonvormen en andere initiatieven die bijdragen aan een groter en divers aanbod van geschikte woningen voor mensen die uitstromen.
- Het gezamenlijk ontwikkelen van een Groningse procesbeschrijving bij uitstroom, inclusief financiële oplossingen.
- Het gezamenlijk ontwikkelen van nieuwe prikkels die uitstroom bevorderen, bijvoorbeeld een Social Impact Bond.
- Initiatieven die bijdragen aan een verwelkomende en inclusieve buurt, waardoor mensen die uitstromen uit een Beschermd Wonen of Opvang situatie beter landen in de buurt.

Spanningen, Trots en Ideeën per gemeente

Spanningen

Spanningen in Midden-Groningen

- **Kleine zorgaanbieders en BW&O-trends**
De gemeente ziet veel kleine zorgaanbieders die een mengeling hebben van WMO en WLZ. Deze aanbieders leveren prima zorg, maar hebben weinig zicht op maatschappelijk ontwikkelingen. Bijvoorbeeld het 'Landen in de wijk', daar zijn ze niet mee bezig. De gemeente zou hen graag informeren en uitdagen om met hun tijd mee te gaan.
Idee: Een inspirerende kennissessie over ontwikkelingen voor kleine zorgaanbieders (zoals Lijwiekstee).
- **De overgang van Jeugd naar BW, a.k.a. 18- / 18+**
Daar is veel vraag. Er wordt gedacht aan een kamertraining. Bijvoorbeeld het openen van twee trainingshuizen voor 18- die daar in kunnen gaan wonen. We zouden Humanitas DMH en een woningcorporaties hiervoor kunnen benaderen. Clariss en Karolien gaan hiermee aan de slag.
- **OGGZ – en de aanpak verpauperd particulier bezit.**
Hiervoor zou contact gelegd kunnen worden met Harald Schneider die in het innovatieatelier van vorig jaar een cursus heeft ontwikkeld.
<https://www.welkomindebuurt.gr/initiatieven/eerste-hulp-bij-psychische-problemen/>
- **WVGGZ (Wet verplichte GGZ)**

Spanningen in Oldambt

- **Hoog aantal BW-cliënten tov inwoneraantal**
In Winschoten is een hoog aantal BW-instellingen, dan gebruikelijk of logisch is per inwoner. Het belang van de gemeente is dus om niet meer BW-instellingen op te starten. De gemeente is op zoek naar manieren om een hogere drempel op te werpen voor zorgaanbieders om een nieuwe instelling te starten.
- **Het ontbreken van prikkels om uit te laten stromen**
Er zou een beloning moeten komen voor leegstand. De prikkels staan op dit moment verkeerd. Hoe zorgen we ervoor dat er prikkels komen om mensen uit te laten stromen?

Spanningen in Westerkwartier

- Knelpunt: we willen vanuit de dorpen werken, leefbaarheid versterken en de eigen kracht gebruiken: maar NOT IN MY BACKYARD. Dit levert frictie op.
- Doelgroepen mixen om een haalbare Business Case te kunnen maken. Het ideaal en de consequenties staan soms op gespannen voet.

Spanningen in ADL

- Lokale consulenten mogen ondersteund worden in het creatief omgaan met regels. Niet beginnen bij de wet, maar kijken wat nodig is en dan pas de wet. Omgekeerde Toets?
- Wet Verplichte GGZ per 2020, daar zijn wij nog niet goed op voorbereid.
- Het aantal geschikte woningen voor uitstromers uit BW. Daarbij moeten we letten op de geografische verdeling. Het is interessant om dit te realiseren in samenwerking met de versterkingsopgave.

Spanningen in Het Hoogeland

- Probleem: er is weinig uitstroom uit beschermd wonen in de regio Hogeland.

- Jongeren in Uithuizen en de Marne: Veel jong volwassenen die nog thuis zitten zonder goede vorm van begeleiding.
- Ook een lastige groep is ouderen. Wonen nu nog zelfstandig, maar komen op afzienbare tijd in beeld voor meer en meer intensieve zorg.
- Hoe regisseer je onderling contact als er 5 mensen in 1 straat met 5 verschillende zorgaanbieders? #buurtcirkels
- Huisvesting en spreiding is een groot probleem. Hoe pak je dat aan?

Trots

De trots van Midden-Groningen

- **Goede contacten met zorgaanbieders.**
Ze weten elkaar makkelijk te vinden en er is veel wederzijds vertrouwen.
- **Trajectfinanciering.**
In samenwerking met zorgaanbieders is er gekozen voor trajectfinanciering. Dat betekent dat zorgaanbieders aan het begin van een traject uitgekeerd krijgen. Zij mogen dan zelf bedenken wanneer ze dat geld gaan inzetten. Dat geeft ruimte om aan het begin veel te investeren, zodat je later minder hoeft te doen. Het effect van trajectfinanciering is nog niet onderzocht.
Idee: Ook bij ThuisPlus zou trajectfinanciering ingezet kunnen worden.
- **MienStee**, van Terwille, Een tussenvoorziening voor daklozen met Housing First-principe
Het is een samenwerking van Groninger Huis en Terwille. In het begin was er wel weerstand onder burgers, maar de twee partijen veelal zelf opgevangen. De gemeente heeft bewust een kleine rol gehad en dat was voor alle partijen prettig. Het succes was mede door: Direct inzetten op een bewonerscommissie, een heldere klachtenprocedure en het maken van buurtafspraken. Volgende week gaat de gemeente bij MienStee op werkbezoek en kunnen ze meer vertellen over het succes.
Idee: Misschien zou er op de startbijeenkomst van het Welkom in de Buurt 2019 iets verteld kunnen worden over MienStee
- Omgekeerde Toets, daarmee zijn ze aan de slag.

De trots van Westerkwartier

- **Zorg-Woonvisie.** Alle bestaande zorginitiatieven, partners en bewoners hebben meegeschreven. Nu is duidelijk wat er nodig is, wat de gemeente wil en wat de burgers willen
- Inside Out

De trots van ADL

- Decentralisatie van toegang. Wij hebben kennis van zaken. We hebben ook iemand van de Centrum-Gemeente overgenomen. De indicatiestelling doen wij zelf.
- JongerenWAD, zie ook bij 'ideeën'

De trots van Het Hoogeland

- In Uithuizen zijn de inwoners van de Tille goed opgenomen in de lokale samenleving.

Ideeën uit de verschillende gemeenten:

De ideeën in Oldambt

Idee 1: Omklapwoningen

Omklapwoningen als samenwerking tussen Tinten, Lentis en Acanthus. Allereerst voor Oldambtsters.

Idee 2: Triage met Lentis

Lentis doet in sommige vallen triage, nog voordat iemand bij de gemeente een indicatie aanvraagt. Dat voorkomt regelmatig instroom. Lentis en Oldambt willen deze werkwijze beschrijven, toetsen en overdraagbaar maken.

(ZIENN doet interventiewerk, mensen die zich aanmelden voor de crisisopvang doen ze ook voorselectie) Het gevaar is dat Lentis de indicatie doet.

De ideeën in Midden-Groningen

- Een idee is om de trajectfinanciering, waar ze trots op zijn, ook bij ThuisPlus in te zetten.
- Een inspirerende kennissessie voor kleine zorgaanbieders over ontwikkelingen in BW&O. Om zo innovatie uit te lokken.
- Twee fasehuizen waarin de overgang 18- / 18+ geleerd kan worden dmv training. In samenwerking met Humanitas DMH.
- Idee: Aanpak verpauperd particulier bezit.

De ideeën in Westerkwartier

- Een ring van informele zorg om thuis + heen, professioneel met informeel verbinden. Bijvoorbeeld Buurtcirkel?
- Graag direct mee starten: Wold&Waard en ZIENN-> Is men erg hoopvol op, zien dit als een uitgelezen kans!
- Tuuntje: verbinding zoeken met uitstroom BW. En aansluiting vinden met het dorp waarbij er stevige vrijwilligers gevonden moeten worden opdat de initiatiefnemers wat meer afstand kunnen nemen?
- Keroasie: Dagbesteding en woonbegeleiding loskoppelen en niet op dezelfde locatie: zijn daar koppelingen in te vinden tussen verschillende partijen? Koppelen aan Tuuntje?
- FACT en De Schans meer met elkaar verbinden

De ideeën in ADL

- JongerenWAD, maar dan een zwaardere vorm. Een tussenvoorziening voor 16 – 27 jaar voor zwaardere doelgroepen. De lokale consultants geven aan dat er een voorziening mist voor LVB'ers tussen de 16-27 jaar. Er is JongerenWAD, dat is een tussenvoorziening, zij krijgen regelmatig te zware doelgroepen. Daarvoor moet iets anders komen. Er zijn transformatiemiddelen beschikbaar.
- Idee: Een Serious Game die leidt tot gezamenlijke prestatieafspraken binnen de driehoek. Met financiële beloning daaraan verbonden.
- Follow The Money en waar zitten de oplossingen. Misschien in samenwerking met Instituut voor Publieke Waarden en een zorgverzekeraar?

De ideeën in Het Hoogeland

- Pilot: Werkplein Ability spreekt vroegtijdig met 20 potentiële Wajongers om uitval te voorkomen. Is samenwerking met leerplicht, RMC en de praktijkscholen.
- Beter in zicht krijgen wat het clientperspectief is. Hoe ervaren ze de ondersteuning? Hebben we het goed georganiseerd?
- Idee: Welkom in de wijk verhaal, stigma voorkomen/bestrijden. Hoe help je de mensen om niet bang te zijn?

Overige lokale Inspiratie

Kamer met Kansen van Het Kopland

Als je een opleiding volgt en je een diploma wil halen kan het erg lastig zijn als de thuissituatie niet meewerkt. Dan kun je terecht bij Kamers met Kansen, van Het Kopland. [Kamer met Kansen](#)

Reload2Go van Zienn

Reload2GO richt zich juist op het voorkomen van dak- en thuisloosheid en heeft een unieke aanpak. Gedurende 2 tot 3 weken is een vaste begeleider gemiddeld 2 uren per dag in jullie gezin aanwezig, met als doel om de situatie tot bedaren te brengen. [Reload2Go](#).

Jongeren WAD van Elker

Jongeren WAD is individuele begeleiding voor jongeren van 18 tot 27 jaar, uit de gemeente Appingedam of Delfzijl. Deze jongeren krijgen begeleiding van Elker op het gebied van zelfstandig wonen en functioneren. De begeleiding is gericht op het vergroten van de (sociale) competentie op het gebied van de psychosociale en praktische zelfredzaamheid. Een idee is om een JongerenWAD 'zwaardere vorm' op te zetten. Een tussenvoorziening voor 16 – 27 jaar voor zwaardere doelgroepen. De lokale consultants geven aan dat er een voorziening mist voor LVB'ers tussen de 16-27 jaar. Er is JongerenWAD, dat is een tussenvoorziening, zij krijgen regelmatig te zware doelgroepen. Daarvoor moet iets anders komen. Er zijn transformatiemiddelen beschikbaar.

Woonbewijs van Elker

Elker heeft een Woonbewijs ontwikkel dat een cliënt helpt om inzicht te krijgen in hoeverre hij/zij klaar is om uit te stromen. Je scoort punten op verschillende levensgebieden.

Inclusieve woonvormen

Doelgroepen mixen om een haalbare Business Case te kunnen maken. Het ideaal en de consequenties staan soms op gespannen voet. Zie ook Noabergoud, Klooster&Buren, Mikkellhorst.